

Р. Ф. Кирчів

Материяли до українсько-руської етнології

«МАТЕРИЯЛИ ДО УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОЇ ЕТНОЛОГІЇ» – серійне видання. Виходило 1899–1929 у Львові, видавець – Етногр. комісія НТШ, від 1909 – під назвою «Матеріали до української етнології», 1929 – «Матеріали до етнології і антропології». Під час 1-ї світової війни та після неї виходило неперіодично: два останні спарені 19–20 і 21–22 томи вийшли у 1919 і 1929. Ред. – Ф. Вовк, В. Шухевич, В. Гнатюк, Ф. Колесса, С. Людкевич, З. Кузеля, І. Раковський. Мета видання – вивчення і дослідж. давнього і теперіш. побуту, звичаїв, вірувань, знань і громад. укладу життя українського народу та зв'язок з ін. народами. Серед найвагоміших публікацій: 4 томи істор.-етногр. монографії «Гуцульщина» В. Шухевича (1899, т. 2; 1901, т. 4; 1902, т. 5; 1904, т. 7), праця Марка Грушевського «Дитина в звичаях і віруваннях українського народу: Матеріали з полудневої Київщини» (1906, т. 8; 1907, т. 9), «Мелодії українських народних дум» Ф. Колесси (1910, т. 13; 1913, т. 14), «Мелодії українських народних пісень з Поділля і Холмщини, зібрані Л. Плосайкевичем і Я. Сенчиком» (1916, т. 16), корпус гаївок В. Гнатюка з мелодіями, записаними на фонограф О. Роздольським (розшифровка Ф. Колесси; 1909, т. 12), записи укр. нар. весілля з різних місцевостей (1908, т. 10), «Матеріали до гуцульської демонології» (1909, т. 11) і «З народного життя гуцулів» А. Онищука (1912, т. 15), збірка матеріалів до етнографії побуту сільс. молоді в Україні М. Дикарева та нар. їжу з різних місцевостей (1918, т. 18), антропол. монографія І. Раковського «Кости черемісів з давніх гробів у Тоншаєві Костромської губернії. Ч. 1» (1918, т. 17). Надрук. статті та розвідки, матеріали і замітки І. Франка, Ф. Вовка, В. Гнатюка, М.

Зубрицького, М. Русова, В. Доманицького, З. Кузелі, І. Панькевича, Ф. Коломийченка, В. Білецької, І. Гургули, М. Кордуби, М. Возняка, Л. Шульгиної, В. Петрова та ін. Вміщено дослідж. з традиц.-побут. культури українців: госп. діяльності, будівництва, промислів і ремесел, вбрання, їжі, сімей. і громад. побуту, нар. календаря, системи традиц. знань, самолікування, світогляду, вірувань, звичаїв і обрядів, нар. мистецтва, фольклору; низка праць з історії і теорії народознавства, етногенезу, археології і антропології. Публікувалися програми і питальники для збирання відомостей про певні галузі традиц. культури, рекомендації для збирачів, інформації про нові праці, відкриття, знахідки в етнології, фольклористиці, археології, антропології, про виставки, міжнар. з'їзди, конгреси вчених та ін. хронікал. відомості. В окремих томах вміщені предметно-іменні покажчики укр. і франц. мовами, до опубл. материялів і дослідж. додані резюме і пояснення до ілюстрацій франц. мовою. Остан. том присвяч. пам'яті В. Гнатюка. Видання «Матеріялів...» – визначна віха в історії укр. етнографії і фольклористики, зокрема муз., його публікації мають неперехідну першоджерел. вартість.

Рекомендована література

1. «Матеріали до українсько-руської етнології» (Видання Етнографічної комісії Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Львові 1899–1929 рр.): Системат. анот. покажч. змісту. Л., 1992;
2. «Матеріали до українсько-руської етнології» Наукового товариства ім. Шевченка («Матеріали до української етнології», «Матеріали до етнології і антропології»). Т. 1–20, 21–22. 1899, 1919, 1929. Л., 2007.

Бібліографічний опис:

Материяли до українсько-руської етнології / Р. Ф. Кирчів// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-66973>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).